

Календарно-тематичне планування з курсу «Досліджуємо історію і суспільство. 6 клас (інтегрований курс)».

Укладено на основі модельної програми «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.)

2 години на тиждень. 70 годин.

№ уроку	Зміст за підручником	Зміст за програмою	Дата	Примітка
1	ВСТУП. ІСТОРІЮ ЯКОГО СУСПІЛЬСТВА ВИВЧАТИМЕМО У 6 КЛАСІ. 1 Як пов'язані історія і сьогодення людини, суспільства і держави. 2 Що називаємо історією стародавнього світу. 3. За якими джерелами досліджують найдавнішу історію людства.	Людина, суспільство, держава: історія та сьогодення. Епоха стародавнього світу як перший етап історії людства		
2	ЯК ДОСЛІДЖУЮТЬ ЧАС І ПРОСТІР В ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ	Тяглість і тривалість історії. Час і простір в історії.		
РОЗДІЛ 1. ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО У ПЕРВІСНІ ЧАСИ				
3	ЯК І КОЛИ НА ЗЕМНІЙ КУЛІ З'ЯВИЛИСЯ ПРАДАВНІ ЛЮДИ	Походження людини, розселення та спосіб життя первісних людей		
4	ЯК ПЕРВІСНА ЛЮДИНА ГОСПОДАРЮВАЛА			
5	ЯК БУЛО ОРГАНІЗОВАНО ЖИТТЯ СУСПІЛЬСТВА ЗА ПЕРВІСНИХ ЧАСІВ	Соціум. Перші людські спільноти (община, рід, плем'я)		
6	ЯК ЗМІНЮВАЛИСЯ СУСПІЛЬНІ ВІДНОСИНИ В МИНУЛОМУ	Людина в суспільних відносинах: від первісності до сучасності		
7	ЯК ЖИЛИ ПЕРВІСНІ ЛЮДИ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ	Первісні люди на території України. Трипільська культура		
8	ЯКИМ БУВ ДУХОВНИЙ СВІТ ЛЮДИНИ ЗА ПЕРВІСНОСТІ	Духовний світ людини у первісні часи. Правила співжиття. Звичаї, традиції, релігія первісних людей		
9	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО РОЗДІЛУ. Навчальний проект.			
РОЗДІЛ 2. ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО ДАВНЬОГО СХОДУ				
10	ЯК РОЗВИВАЛОСЬ ГОСПОДАРСТВО СТАРОДАВНЬОГО ЄГИПТУ	Взаємодія людини і природи. Спосіб життя населення Давнього Сходу		
11	ЯК БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ СУСПІЛЬСТВО І ВЛАДА У СТАРОДАВНЬОМУ ЄГИПТІ	Влада і держава в минулому і сьогоденні. Організація суспільства і влади в державах Давнього Сходу.		
12	ЯК ВАВИЛОН СТАВ СТОЛИЦЕЮ МОГУТНЬОГО ЦАРСТВА	Спосіб життя населення Давнього Сходу. Організація суспільства і влади в державах Давнього Сходу.		
13	ЯКІ БУЛИ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНІКІЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ			
14	ЯК ЖИЛИ І ПРАЦЮВАЛИ МЕШКАНЦІ СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ			
15	ЩО ВІДОМО ПРО СТАРОДАВНЮ ІНДІЮ			
16	ЯКА РОЛЬ ПРАВА І ЗАКОНУ В ЖИТТІ ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА В МИНУЛОМУ І ТЕПЕР	Право і закон у житті держави і суспільства в минулому і сьогоденні		
17,18	ЯКІ БУЛИ МІФІЧНІ УЯВЛЕННЯ ТА РЕЛІГІЙНІ ВІРУВАННЯ НАРОДІВ ДАВНЬОГО СХОДУ	Духовний світ людини Давнього Сходу		

19	ЯК РОЗВИВАЛИСЬ ПИСЕМНІСТЬ, ОСВІТА ТА НАУКОВІ ЗНАННЯ У КРАЇНАХ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ				
20	ЯК РОЗВИВАЛИСЬ АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВО У КРАЇНАХ ДАВНЬОГО СХОДУ				
21	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО РОЗДІЛУ. Навчальний проєкт.				
РОЗДІЛ 3. ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО ЗА АНТИЧНОЇ ГРЕЦІЇ					
22,23	ЯКИМИ БУЛИ ПРИРОДА І НАСЕЛЕННЯ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ	Вплив природно-географічних умов на спосіб життя та заняття населення Давньої Греції та її сусідів			
24	ЩО МОЖНА ДІЗНАТИСЯ ПРО ДАВНЬОГРЕЦЬКЕ СУСПІЛЬСТВО З ПОЕМ ГОМЕРА. Практична робота.				
25,26	ЯК РОЗВИВАЛАСЯ ГРЕЦІЯ У VIII–VI СТ. ДО Н. Е.	Демократія – загальнолюдська цінність. Давньогрецьке суспільство. Боротьба демосу і знаті			
27	ЩО НАЗИВАЮТЬ ВЕЛИКОЮ ГРЕЦЬКОЮ КОЛОНІЗАЦІЄЮ	Суспільне, господарське та духовне життя населення в античних полісах Північного Причорномор'я			
28	ЯК ВІДБУВАЛОСЬ СТАНОВЛЕННЯ АФІНСЬКОГО ПОЛІСУ	Афінський та спартанський поліси			
29	У ЧОМУ ОСОБЛИВОСТІ СПАРТАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, ПОБУТУ І ВИХОВАННЯ СПАРТАНЦІВ	Афінський та спартанський поліси			
30,31	ЯКІ НАРОДИ СУСІДИЛИ З ГРЕКАМИ НА ТЕРИТОРІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ У I ТИС. ДО Н. Е.	Кімерійці, скіфи, сармати на українських землях, їхні взаємини з античними полісами Північного Причорномор'я			
32	ЯК В АФІНАХ УТВЕРДЖУВАЛАСЯ ДЕМОКРАТІЯ	Громадянин і держава: права та обов'язки. Утвердження демократії в Афінах. Права та обов'язки громадян у минулому й сьогодні			
33	ЯКІ БУЛИ ОСОБЛИВОСТІ СПОСОБУ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ АФІН ЗА ЧАСІВ ПЕРИКЛА				
34	ЯКИМ БУЛО ДУХОВНЕ ЖИТТЯ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ	Духовне життя у Давній Греції. Античні Олімпійські ігри			
35	ЯК РОЗВИВАЛИСЬ ОСВІТА, НАУКА І ТЕАТР У СТАРОДАВНІЙ ГРЕЦІЇ				
36	ЧОМУ І ЯК ВІДБУЛИСЬ ГРЕКО-ПЕРСЬКІ ВІЙНИ		Зустріч античної і давньосхідних цивілізацій		
37	ЯК АЛЕКСАНДР МАКЕДОНСЬКИЙ СТВОРИВ НАЙБІЛЬШУ ІМПЕРІЮ У СВІТІ				
38,39	ЩО ТАКЕ ЕЛЛІНІЗМ ТА ЯКІ ДЕРЖАВИ НАЗИВАЮТЬ ЕЛЛІНІСТИЧНИМИ				
40	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО РОЗДІЛУ. Навчальний проєкт.				
РОЗДІЛ 4. ЛЮДИНА І СУСПІЛЬСТВО ЗА СТАРОДАВНЬОГО РИМУ					
41	ЩО ВІДОМО ПРО ЗАСЕЛЕННЯ І РОЗВИТОК ІТАЛІЇ У I ТИС. ДО Н. Е.	Вплив природно-географічних умов на спосіб життя та заняття населення Стародавнього Риму та його сусідів			
42	ЯКОЮ БУЛА РИМСЬКА РЕСПУБЛІКА У V–III СТ. ДО Н. Е.	Політичний устрій суспільства: від минулого до сучасності. Органи влади в державі			
43	ЯК УТВОРИЛАСЯ РИМСЬКА СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ДЕРЖАВА	Римська республіка. Державна влада і людина. Права та обов'язки римського громадянина			
44-45	У ЧОМУ ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ БОРОТЬБИ В РИМІ У II–I СТ. ДО Н. Е.	Проблеми демократії в минулому та сьогоденні. Падіння республіки і встановлення імперії			
46	ЧОМУ ГАЙ ЮЛІЙ ЦЕЗАР ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВІДОМОЮ І ШАНОВАНОЮ ЛЮДИНОЮ СЬОГОДНІ. Практична робота.				

47	ЯКИМИ БУЛИ ВІРУВАННЯ Й ТРАДИЦІЇ СТАРОДАВНІХ РИМЛЯН	Духовний світ людей Давнього Риму Громадський простір у Римі		
48	ЯКИМ БУЛО ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ РИМЛЯН			
49	КОЛИ І ЯК ВИНИКЛО ХРИСТИЯНСТВО			
50	ЯК І КОЛИ У РИМІ РОЗПОЧАВСЯ ПЕРІОД ІМПЕРІЇ			
51	У ЧОМУ ОСОБЛИВОСТІ РИМСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У III-НА ПОЧАТКУ IV СТ	Розпад Римської імперії.		
52,53	У ЧОМУ ЦІННІСТЬ КУЛЬТУРИ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ	Духовний світ людей Давнього Риму Громадський простір у Римі		
54	ЧОМУ ЗАНЕПАЛА ЗАХІДНА РИМСЬКА ІМПЕРІЯ	Розпад Римської імперії.		
55-56	ЩО ВІДОМО ПРО ГОСПОДАРСЬКЕ ТА СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ І ДУХОВНИЙ СВІТ ДАВНІХ СЛОВ'ЯН	Матеріальне, суспільне і духовне життя давніх слов'ян		
57	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО РОЗДІЛУ. Навчальний проєкт.			
РОЗДІЛ V. ЛЮДИНА У ДОВКІЛЛІ, СУСПІЛЬСТВІ, ДЕРЖАВІ В МИНУЛОМУ І ТЕПЕР				
58, 59	ЯК СПІВІСНУЮТЬ ЛЮДИНА І ПРИРОДА ВІД МИНУЛОГО ДО ТЕПЕР	Вплив людини на довкілля в минулому і тепер Сталий розвиток – від ідеї до повсякдення. Глобальні цілі і поведінка людини		
60	ЯКА РОЛЬ ГРОМАДИ В ЖИТТІ ЛЮДЕЙ І СУСПІЛЬСТВА	Спільнота, громада в минулому і тепер. Самоврядування. Громадські ініціативи		
61	ЯК ЖИВЕ ШКІЛЬНА СПІЛЬНОТА	Шкільна спільнота. Правила та процедури освітнього закладу. Академічна доброчесність		
62,63	ЧОМУ ПРАВА ЛЮДИНИ Є ЦІННІСТЮ	Становлення прав людини. Права людини як загальнолюдська цінність. Забезпечення прав дитини. Правові способи захисту прав людини і прав дитини		
64, 65	ЯК ЖИВЕ РІЗНОМАНІТНЕ СУСПІЛЬСТВО	Толерантність. Подолання дискримінації в минулому і тепер. Прояви мови ворожнечі		
66	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО РОЗДІЛУ. Навчальний проєкт.			
67	УЗАГАЛЬНЕННЯ ДО КУРСУ. Навчальна гра.			
68-70	Резервний час			